Introducció al disseny de software

.

Introducció al disseny de software

- Etapes del desenvolupament de software
- · Disseny de software
- · Disseny amb patrons
  - Patró arquitectònic en capes
  - Patró arquitectònic orientat a objectes
  - Disseny en UML
- Bibliografia

Introducció al disseny de software Etapes del desenvolupament de software Anàlisi de Requeriments Quin sistema cal construir? Independent de Especificació Què ha de fer el sistema? la tecnologia Especificació del sistema software Dependent de Disseny Com ho fa el sistema? la tecnologia Arquitectura del sistema software Implementació Executable Proves

Disseny de software

- **Disseny de software** és l'activitat d'aplicar diferents tècniques i principis amb el propòsit de definir un sistema amb el suficient detall per permetre la seva construcció física (implementació)
- · Punt de partida:
  - Resultat de l'especificació: (Què ha de fer el sistema?)
    - . Especificació de dades (Model de Dades)
    - . Especificació de processos (Models Funcional i de Comportament)
    - . Requeriments no funcionals del sistema
  - Tecnologia (Amb quins recursos?)
    - . Recursos hardware i software disponibles
- Resultat del disseny: (Com ho fa el sistema?)
  - Arquitectura del Sistema Software: descripció dels subsistemes i components d'un sistema software, i les seves relacions
- · Procés del disseny:
  - Metodologies de disseny
  - Adaptació de solucions genèriques a problemes de disseny (Patrons de disseny)

Introducció al disseny de software

4

Arquitectures software: Vistes

Els subsistemes i els components s'especifiquen normalment en diferents vistes:

- Vista lògica: organització del sistema en classes
- Vista de processos: descripció de fluxs de control de dades
- Vista física (desplegament): assignació dels elements de disseny a elements hardware
- Vista de desenvolupament: encapsulament dels elements de disseny en mòduls
- Vista d'escenaris (casos d'ús): mostra els usos més significants del sistema i com afecten a les altres vistes
  - articula les altres 4 vistes (se'n diu 4+1)

Altres autors defineixen altres vistes: de dades, de seguretat, etc.

Arquitectures software: Factors de qualitat

- Externs: observables per l'usuari
- Interns: observables pel professional informàtic
  - Els factors interns són un mitjà per assolir els externs
- (Un) Catàleg de factors de qualitat externs (Meyer):
  - Fiabilitat (correctesa + robustesa)
- Funcionalitat
- Modularitat (extensibilitat + reusabilitat)
- Puntualitat

Compatibilitat

Verificabilitat

Eficiència

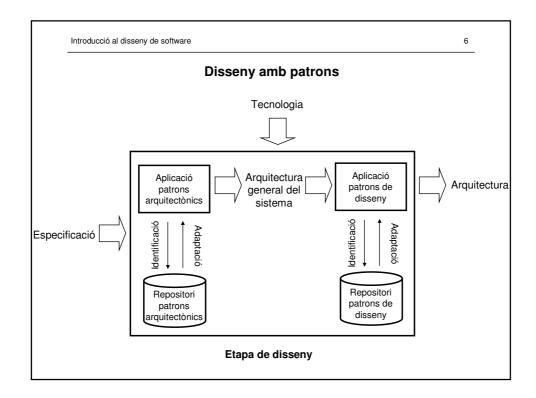
Integritat

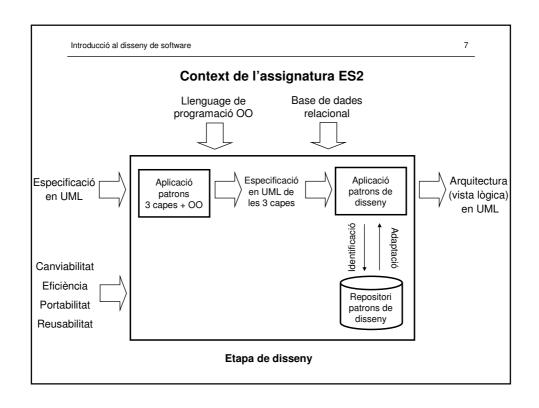
Portabilitat

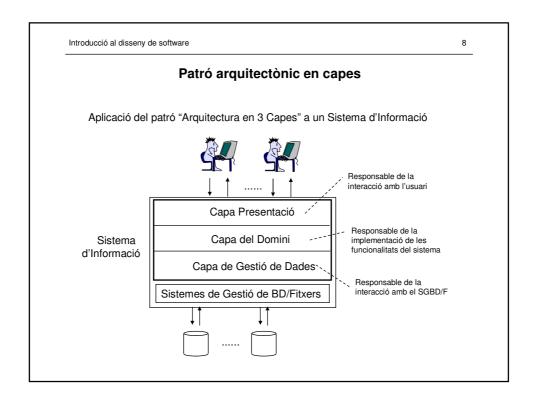
Reparabilitat

- Facilitat d'ús

- Economia
- · Existeixen múltiples interrelacions entre ells
  - Sinèrgies positives: un factor afavoreix un altre
  - Conflictes: un factor perjudica un altre
- En un procés de disseny, ens interessa obtenir arquitectures tals que els seus factors de qualitat es corresponguin amb els requisits no funcionals establerts

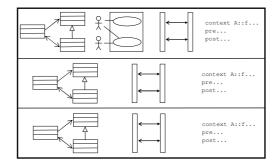

Patró arquitectònic d'orientació a objectes

Aplicació del patró "Orientació a Objectes" a cada capa, que es dissenya independentment

Usem UML com a llenguatge de disseny: utilitzem els mateixos models al disseny que a l'especificació

Presentació

Domini

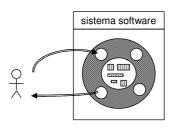
Gestió de Dades

Introducció al disseny de software

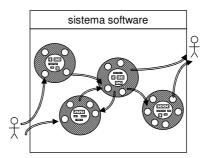
10

Disseny orientat a objectes Visió d'un sistema software

Especificació

Disseny

Especificació: el sistema software es veu com una sola classe d'objectes que engloba tota la informació i totes les operacions.

<u>Disseny</u>: cada classe d'objectes té les seves pròpies operacions de manipulació d'informació. Els objectes interactuen per satisfer les operacions del sistema.

Disseny orientat a objectes en UML Punt de partida: especificació en UML

- Especificació: QUÈ fa el sistema software?
- Resultat de l'especificació en UML:
  - Model de Casos d'Ús:
    - · Quina interacció hi ha entre els actors i el sistema software?
  - Esquema Conceptual:
    - Quins són els conceptes rellevants del món real de referència ?
  - Diagrames de seqüència del sistema:
    - Quina resposta dóna el sistema als esdeveniments externs? (quines operacions ha de tenir el sistema?)
  - Contractes de les operacions:
    - · Què fan les operacions del sistema?
  - Diagrama d'estats:
    - · Per quins estats evolucionen els objectes del sistema?

Introducció al disseny de software

12

Dissenv en UML Resultat a assolir: disseny en UML

- Disseny: COM estructurem el sistema perquè faci el que ha de fer?
  - ⇒ el disseny és una activitat iterativa i és difícil seqüencialitzar tot el que s'hi fa.
- Resultat del disseny en UML:
  - Model de casos d'ús:
    - Defineix la interacció real, amb una interfície concreta.
  - Diagrama de classes de disseny:
    - Descriu les classes del software i les seves interfícies (operacions).
  - Diagrames de seqüència:
    - Defineixen la interacció entre les classes d'objectes per respondre un esdeveniment extern.
- <u>Contractes de les operacions:</u>
  Defineixen què fan les operacions de les classes d'objectes.
- Altres artefactes complementaris:
  - Esquema de la base de dades:
    - · Defineix les taules que configuren la base da dades del sistema d'informació.
  - Disseny extern de la interfície:
    - Defineix els elements de disseny de la interfície, referits des dels casos d'ús reals.

Bibliografia

- Software Engineering. A Practitioner's Approach R.G. Pressman McGraw Hill, 2005 (Sisena edició), caps. 9 i 10
- Enginyeria del software: Especificació
   D. Costal, X. Franch, M.R. Sancho, E. Teniente
   Edicions UPC, 2004
- Object-Oriented Software Construction
   B. Meyer
   Prentice Hall, 1997, cap. 1
- Applying UML and Patterns
   C. Larman
   Prentice Hall, 2005 (Tercera edició), caps. 33, 34 i 39
- The 4+1 View Model of Architecture
   P. Krutchen
   IEEE Software, 12(6), Nov. 1995, pp. 42-50